

יום א' ויגש, כ"ח כסלו, נר ד':

קרה"ת בס"ת של משיח. ה' היום מבצע גדול, שני בוסעס [אוטובוסים] נסעו לשכונות שונות, והמכונה עם המנורה ה' במאנהעטען בפיפט עוו. מאות ואלפים אנשים קבלו מכתב כ"ק אד"ש ומנורות ונרות חנוכה, הראש-העיר מר. לינדזי ג"כ עבר ביניהם ועמד על-יד המכונת. נתן ידו לכל א' מהת'. העתונות צלמו מכל הנעשה כו' והי' קדה"ש – וקידוש ליובאוויטש גם יחד, בהדלקת הנרות שלאחר תפלת מנחה פתח כ"ק אד"ש הדלת של הביהכ"נ למען יוכלו כולם לראות וכה נשאר פתוח עד לאחר גמר התפלה.

יום ב', כ"ט כסלו, נר ה':

קרה"ת בס"ת של משיח, לאחר קרה"ת בדרך כניסתו לחדרו הק' עמדו שם הילדים של עזרא שחט, כ"ק אד"ש שאל אותם אם קבלו דמי-חנוכה, ואמר כ"ק אד"ש שיתן הוא להם ונכנס לחדרו הק' ובעוד רגע יצא ונתן להילדים דולר לכל א'. כ"ק אד"ש נסע להאוהל הק'.

יום ג' פ' ויגש, למ"ד כסלו, א' דר"ח טבת, נר וא"ו:

קרה"ת בס"ת של משיח. בשעת תפלת ערבית נודע לנו שכ"ק אד"ש יתן מעות-חנוכה לאלו שיתעסקו במבצע-חנוכה מחר, ושיבטיחו שגם למחרתיים יתעסקו בהמבצע.

יום ד' פ' ויגש, א' טבת, יום ב' דר"ח, נר ז':

בשעה 9:30 התחיל כ"ק אד"ש לחלק המעות-חנוכה לכא"א שהשתתף במבצע-חנוכה ולמע' מגיל בר-מצוה, החלוקה נגמרה בשעה 11:00 עם הפסקות קצרות בנתיים.

יום ה', ב' טבת, נר שמיני, זאת חנוכה:

כ"ק אד"ש נסע להאוהל הק'. היום התקיים ה"ראלי". בדרכו להמכונת לדרכו להאוהל הק' אמר כ"ק אד"ש לר' י"י העכט שהראלי יהי' ברוב פאר והדר.

התועדות. ג' שיחות ראשונות. לאח"ז מאמר – כעין-שיחה – ד"ה כי עמך מקור חיים באורך נראה אור, וג' שיחות לאח"ז, בסיום ההתועדות צוה כ"ק אד"ש לצאצקעס – לנגן סלושבא נאשא, כ"ק אד"ש התחיל לנגן ניעט ניעט ניקאווא.

ימי חנוכה:

הרבה ענינים במשך ימי חנוכה שלא נרשמו במקומם:

א'. הר"ל שאל מכ"ק אד"ש אם הבנות שלמע' מגיל בת-מצוה צריכים להדליק נרות חנוכה, ואד"ש ענה לו אם רוצים יכולים הם להדליק.

ב. הרב גוטניק ה' ביחידות בליל ד' פ' מקץ, ואיזה ענינים שדיבר אתו כ"ק אד"ש נודע לנו. א'. שזה מה שדיבר כ"ק אד"ש בשבת בנוגע תחלתם ברצון וסופם באונס שייך הוא להסיום אך העולם לא חפסו הענין, ומכיון שכבר נטלתי מהם הסעודה שלישית לא רציתי לאחר גם זמן מנחה. גם א"ל שכשהייתי באוניווערסיטעט בצרפת וע"פ תביעתם כו' לכתוב איזה ענין, נסעתי לאותו הקו שבצרפת, ובמשך של גימ"ל ימים תפסתי כל הענין שהסיקו שרי הצבא וכו'. וכתבתי ענין על-זה מכל החסרונות שבו. כשדברו בנוגע לקו בר-לב כתבתי להם כהנ"ל, ובעקשנותם אעפ"כ בנו הקו.

גימ"ל. בזה הביינקעל [הכסא] – והראה לו באצבעו הק' – ישב אצלי מפא"יניק והסכים לכל אלו הענינים שתבעתי ממנו, וכששאלתיו א"כ למה אינו מוחה לפני המפלגה וכו' ענה לי שמכיון שהמפלגה סובר ככה ע"כ גם הוא מסכים לזה, והלואי אז מען זאל מיר פאלגען [שישמעו בקולי] כמו שדבוקים המה בהביינקלעך [בהכסאות] שלהם כו'.

ד'. אשר המערך יזכו עוה"פ בהבחירות.

(העתקה מא':)

המשך לחלוקת מעות-חנוכה כו'. גם מסר מעות עבור נשי ובנות חב"ד, ואמר להם: א פריילעכען חנוכה און מען זאל הערן גוטע בשורות. אין אפיס איז פאראן בריוו אין אידיש און ענגליש מ'זאל דאס אויסטיילען [חנוכה שמח ושישמעו בשורות טובות. בהמשרד יש מכתבים באידיש ובאנגלית, שיחלקו זה].

בעת חלוקת מעות-חנוכה שאל כ"ק אד"ש מג"ב דזייקובסון וואס האסטו געטאן [מה עשית] בהנוגע למבצע-חנוכה, וענה שהדפיס מכתב כ"ק אד"ש בהעיתון, ושאל עוד און וואס וועסטו טאהן מארגען [ומה תעשה מחר], וא' איך וועל פארקויפען דעם צייטונג [אני אמכור את העיתון], וחייך כ"ק אד"ש.

לר' י"י העכט; באמת קומט דיר מער ווי איין דולר, נאר ווען א מאמע טיילט איהרע קינדער גיט זי אלעמען גלייך [באמת מגיע לך יותר מדולר אחד, אבל כשאמא מחלקת לילדי' היא נותנת לכולם בשווה].

למר. ריידער ביחידות, – ליל ב' ויחי – שאלו, איפה ה' בשעה חלוקת המעות-חנוכה, וענה שהי' בפיטסבורג לצורך ביזנעס, וא"ל כ"ק אד"ש, שמבלי להתגאות בטוח הוא שהי' שוה לו יותר הדולר של חנוכה-געלט מכל העסק שעשה בפיטסבורג.

לר' משה העכט מניו-הייזן, כשהלך לקבל המעות-חנוכה ועמו הת' שהיו אצלו על כמה מימי חנוכה וכו', ואמר לכ"ק אד"ש שהת' האבען געארבעט מיט זייערע גאנצע כחות [שהתמימים עבדו בכל כוחותיהם]. ואמר לו כ"ק אד"ש מען דארף ניט מגזם זיין [לא צריך להגזים]. (ע"כ העתקה).

ש"פ ויגש, ד' טבת:

כ"ק אד"ש בא ל-770 בשעה 9:30, בתפלת שחרית נגנו הוא אלוקינו, התועדות, תוכן שיחה הא', אופטו [החידוש] של חנוכה – שלמע' גם מנרות המקדש ח"ת נרות, וגם ענין דוה' יגיה חשכי למע' מכי אתה נרי הוי' – שכליא רגלא דתרמודאי, וההוראה שאינו מספיק שמוחו ולבו ורגלו יהי' מסור לקדושה כ"א גם העקב שבו. וזהו בעקבתא דמשיחא מטו רגלו ברגלו, עקב אשר שמע אברהם.

שיחה ב'. וההוראה בפועל מחנוכה, שמוסיף בכל לילה נר, ענין כי נר מצוה ות"א שיוסיף במצוה אף שאינו מחויב בזה, וכמו מצות מעקה אף שהיא מצוה כללית כי יפול הנופל כו', והזכיר עוה"פ בנוגע לקופות הצדקה.

שיחה ג'. שמספר שבעים שהשלים ליעקב לירד למצרים היתה ילדה וכו'.

מאמר ד' ויגש אליו יהודא, רש"י, תמימה יוסף העוד אבי חי הלא זה הי' כל טענתו של יהודא ונפשו קשורה בנפשו וכו', לקלוי"צ, דיבר גם בהמשך להרמב"ם שדיבר בהתועדות של ליל וא"ו כו'.

יום א', פ' ויחי:

יחידות, – מר. ריידער וזוגתו נכנסו ליחידות – לרב"צ שגלוב, שימסור כאן והתם אז א' חסידישע חתונה דארף זיין ריין ברוחניות און פשוט בגשמיות און די געלט וואס מען גיט אויס אויף פארפירענע בלומען וכו' זאל מען דאס געבן אויף צדקה [שחתונה חסידית צריכה להיות עשירה ברוחניות ופשוטה בגשמיות והכסף שמוציאים על פרחי נייר וכו' יתנו את זה לצדקה].

יום ג' פ' שמות:

בלילה נסעתי למונטריאל.

יום ד' פ' שמות:

כ"ק אד"ש נסע להאוהל הק', נסע במכונית של בנימין קליין כשעמדה המכונית בקינגסטון החליף יודל להנהיג המכונית ובנימין נהג המכונית של יודל עד האוהל הק'.

יום ג' וארא:

באתי חזרה ממונטריאל.

יום ד' וארא:

כ"ק אד"ש נסע להמקוה לאחר שעה 12:00.

יום ה' וארא:

כ"ק אד"ש בא לקרה"ת. תיכף לאחר קרה"ת נסע להמקוה, לאחר שעה 12:00 אחר חצות [היום] נסע להאוהל הק'.

ש"פ וארא, כ"ה טבת:

לפני תהלים הי' א' מורא'דיקע גליטשעניש [החלקה נוראה], נפל גשם שמתקרר מיד, קמתי בשעה שבע ובאתי ל-770 כו', בשעה שמונה הלכו ג' תמימים לביתו של כ"ק אד"ש והירשל ש. נכנס ל-770 ואמר לי שאלך אתו ג' כו'. הלכתי עמו, וכשבאנו להפינה של פרעזידענט סט. ראינו ש"ק אד"ש הוא כבר באמצע הרחוב והולך בקושי גדולה ולידו הולכים הת' וממש הי' סכנה גדולה, וממש דער רבי זג"ז [זאל געזונט זיין – שיהי' בריא] גליטשט זיך בפועל און אַט אַט [מתחלק בפועל והנה הנה] ואיני רוצה לכתוב מה שקרה ר"ל ח"ו, ותיכף זיינען מיר צוגעלאפען [התקרבונו בריצה], איני יודע ווי אזוי [כי צד] כי הי' א"א לילך ואנו זיינען געלאפען [רצנו] כשהגענו שמה כבר העמיד כ"ק אד"ש את עצמו ואוחז באילן, והנ"ל אמר לכ"ק אד"ש בהתרגשות שעל הרחוב נקל יותר לילך וכו', כ"ק אד"ש א"ל אן התפעלות [בלי התפעלות]. וככה דלג כ"ק אד"ש ממקום למקום ולבנו נמס בתוכינו כי הולך און גליטשט זיך [מתחלק] ר"ל און אט אט קוקט אויס [והנה הנה נדמה] וכו' וב"ה לא הי' דבר אבל בקושי נורא הלך עד שבאנו באמצע הרחוב של ברוקלין ומעצמו הלך להרחוב וככה הלך עד ל-770. כולנו הלכנו ביחד עם כ"ק אד"ש אבל לא הרהינו אנצוהאלטען [להחזיק] והי' נורא ממש, כשבא לפני 770 הראו לו שנקל יותר לילך דרך ביהכ"נ למטה כי אין שם טרעפ [מדריגות] וכו' ועמד כ"ק אד"ש כמה רגעים והתחיל לילך צו די טרעפ [מדריגות] וכו'. הסייד וואָק מאד גליטשיק [המדרכה מחליקה מאד]. וכשהגיע להסייד-וואָק האט זיך צוריק געגליטשט [להמדרכה נסוג בהחלקה] אבל מאחוריו האט מען אפגעהאלטען [עיקבו]. עד שהגיע להטרעפ [להמדריגות], כולם מאחוריו נפלו, על הטרעפ [המדריגות] הי' גליטשיק [מחליק] מאד וכ"ק אד"ש אחז על ה"ריילינג" עד שבא להטרעפ [להמדריגות] לפני 770 והי' ג' גליטשיק [מחליק] מאד. מאיר האַרליג רצה ליתן לו יד ולא נתן האט ער אליין אונטערגעהאלטען [הוחזיקו]

[מ.ה.] [בעצמו] עד שנכנס להפתח ב־770 בעז'ה"ת כו'. ה' א' מורא'דיקע איבערלעבעניש [חוי' נוראה] עבורי והלואי שלא ראיתי וכו'.

התועדות. הנקודה משיחה א'. בוארא ישנה שני ענינים הפכיים, ע"י ראי' מתאמת מה שרואה עד שאין לחקור ולשאול שאלה או ציור ותואר הדבר. משא"כ ע"י סי' וכו' נשארה עוד בלתי מובן הציור ותיאור הדבר, א"כ כאן ענין הווארא ענין הראי' בא באופן של סיפור, וא"כ ה"ז לאחר שבא באופן של סי' ה"ז היפך ענין הראי'. והביאור בזה הוא כמו שמפרש רש"י על ווארא שהוא אל האבות. ולכאורה הלא כתוב מפורש בפסוק שזה ה' לאברהם יצחק וגו'. אלא הביאור בזה שאופן הראי' להאבות ה' כמו שהם אבות שאין קורין אבות אלא לשלשה שלכל א' מישראל ישנו ענין האבות והבן יורש מאביו כו'. ויותר מזה כל הראי' של האבות ה"ז בשביל ישראל ע"כ ישנה גם ההתאמתות של הראי' אצל כאו"א מהבנים. וההוראה מזה לכאו"א שלכאו"א כיון שאומרים שהעולם ה"ז גן תענוגיו של הקב"ה און ער דארף צוגעבן בזה ע"י עבודתו פרעגט ער [והוא צריך להוסיף בזה ע"י עבודתו, הרי הוא שואל] איך שייך לפעול בעוה"ז – היפך הקדושה, גוברים בו וכו', היפך צדק אמת יושר וכו', אומרים לו ע"ז שגם לפני טענתו של משה למה הרעות ה' גלות קשה עד שותעל שועתם וגו'. ואח"כ בא להוספה לזה למה הרעות היינו הוספה בהגלות, ואח"ז בא הווארא שע"י שלכאו"א ישנו הווארא באופן של ראי' יכול להפעיל בעצמו ובכל העולם כולו הד' לשונות של גאולה והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי כו'.

נקודה שיחה ב'. הלא צריך להתעוררות לזה מלמע', וה"ז כמו שאומר בעל ההילולא מ"ד טבת – באגה"ק – ע"י מעשה המצוות – כמ"ש בסי' כ' של אגה"ק שאומר ע"ז אדמו"ר הצ"צ שכתבו בכפר פיענע – מעוררים האתדלע', וממשיך שם מעלת מצות גשמיות שדוקא בגשמיות נראה כח הא"ס, וביאר בזה דשרפים אעפ"י שנשרפים בעבודתם וברצונם עומדים ממעל לו וכתורת הבעש"ט שבמקום שרצונו שם הוא נמצא ג"כ, אעפ"י כ' נק' עומדים. משא"כ יהודי פשוט ע"י עבודתו פועל ענין הליכה ע"י והלכת בדרכיו, א"כ ע"י מעשה המצוה ובפרט צדקה שזהו הנקודה מכל האגרות, כפתגם אדמו"ר מהור"י"ץ בעל ההילולא מ"ד שבט, שע"י צדקת א"י זכו להאגרות, פועלים הצדקה ונתינת כח מלמעלה, ובהמשך להנ"ל כשפוגשים ביהודי שהוא במצב מדבר גדול וגו' וצמאון שאין בו מים, דלכאו"א למה נזכר כאן צמאון הלא מספיק שכתוב אין בו מים, אלא שצריך לעוררו הצמאון, וכתורת הבעש"ט על הפסוק צמאה לך גו' כן בקודש גו', ומאיר עיני שניהם הוי' שגם המעורר פועל באופן של צמאון של המתעורר.

מאמר ד"ה ווארא אל אברהם יצחק גו', רש"י בנוגע המטות דעשו בו הנסים, דבפ' שמות כתוב דעשו בו הנסים ומשה שיקח המטה לעשות בו האותות במצרים, וכאן כתוב מטה אהרן, לקלוי"צ וגו'. דיבר גם בנוגע למיהוריהודי

שהרעפארם וכו' יצאו נגד ההלכה, וגם ממה שעשו ביום וא"ו בא"י, גם דיבר בארוכה בנוגע להספרי' של צא"ח ושכולם ישתתפו בחנוכת־הבית כו'.

לאחר תפלת מנחה התחיל לנגן ניעט ניעט ניקאווא.

ש"פ בשלח, יו"ד שבט:

קבלת־שבת לאחר שעה ועשר מינוט – לערך – אחר הדלקת־הנרות, בברכת מעין שבע כרע כ"ק אד"ש, כמו בשמ"ע, לאחר תפלת ערבית חזר א' מהת' מהמאמר באתי לגני תש"י.

תפלת שחרית בשעה 10 כרגיל, כ"ק אד"ש עלה לאמר הקדיש שלאחרי קרה"ת, ואח"ז מפטיר. קרה"ת רס"ת של משיח, התועדות, תוכן שיחות ראשונות בנוגע לבשלח שפרעה מצדו ג"כ משלח בני' וכו'. מאמר ד"ה באתי לגני וגו'. רש"י על קאפ. ט"ז פסוק ז' ח' החילוקים שבין שני פירושי רש"י בפסוקים אלו, שיחה בנוגע לעקרת הבית, לקלוי"צ, מיהוריהודי. לאחר תפלת מנחה, קרה"ת בס"ת של משיח. כ"ק אד"ש עלה לשלישי, ובהתחלת גלילה ירד והתחיל החצי קדיש, ובסופו שהה קצת עד שהכניסו הס"ת לארון הקודש וכו'. לאחר תפלת מנחה התחיל ניעט ניעט ניקאווא.

בשעה 9:30 נכנס כ"ק אד"ש להתועדות של מוצש"ק, כ"ק אד"ש עשה סיום בהמשך להשיעור תניא שאומרים על הראדיו ולדבקה בו הדבק במדותיו, איפה המקור ע"ז וכו', תבע ענין של מזוזות על כל בית מישראל, מאמר ד"ה באתי לגני, לאחר המאמר שיחה בנוגע ג' תקופות של אדמו"ר מהור"י"ץ נ"ע תר"פ־תר"ץ ברוסיא באופן של מס"נ מצד הממשלה והמס"נ היותר גדולה לשלח א' צווייטען בידעו שהוא באופן של מס"נ, לאחר התקופה של עשר שנים תר"ץ־ת"ש בפולין, וגם באופן של מס"נ אלא שלא להתפעל מויקנאו בו אחיו שלפעמים ה"ה מס"נ גדולה יותר, מאשר בתקופה שלפני זה, ולאח"ז התקופה מת"ש עד תש"י בבואו לאמריקא, ובשליחות להודיע לאמריקא, אז אמעריקא איז ניט אנדערש [שאמעריקא אינה שונה], ויכול להיות מוכן למס"נ כזו ולא לזו וכו', אלא שאדמו"ר ה' מס"נ בעצם וע"כ איז ער דורכגעגיינגין כל המס"נ וכו' וכיון שסלל לנו הדרך וכו'.

נוסח המברק נדפס בליקוטי־שיחות יתרו ש.ו. והעתקתיו מעבר־לדף.

בס"ד

נוסח המברק שהוואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח לאנ"ש שי' בכל מרחבי תבל לקראת יום ההילולא (ש"ק) יו"ד שבט, תשל"ד.

שבת שלום והילולא והתועדויות פעילות והמשכם ופירותיהם טובות